

AZ USA ÁRNYÉKÁBAN – LATIN-AMERIKA

1. Sokszínű népesség

Latin-Amerika fogalma

Területe: 2x Európa

Lakossága: 600 millió fő (Európa: 750 millió fő)

Természetes szaporodás: 1,2%

Népcsoportok:

- Kreolok
- bevándorló európaiak
- indián őslakosság (Mexikó, Közép-Amerika, Andok)
- afrikai rabszolgák leszármazottai
- keverék népesség: mesztic, mulatt, zámbo

Népsűrűség kicsi.

Tengerpart, magasabb fennsíkok, hegyvidékek – nagy népsűrűség

A világon a legmagasabban fekvő települések: Peru, Bolívia (5200-5400 m)

2. Nagybirtokok, ültetvények

Területének 7%-a művelés alatt

A kontinensek között itt a legnagyobb a földbirtokok koncentrációja

Óriásbirtokok = **latifundiumok**: alacsony színvonalú, külterjes gazdálkodás, olcsó munkaerő kevésbé ösztönöz fejlesztésre, sokszor monokultúrákkal

Kisparaszti gazdaságok, bérleti rendszer, föld nélküli mezőgazdasági munkások – földreformért kiáltanak.

Kuba szocialista mintájú kísérlete – zsákutca

Részesbérleti rendszer: a bérlő a bérelt földért nem pénzt fizet, hanem a termés meghatározott részével.

Szegénység → hitel → a hitelező (latifundium) magához láncolja.

Ültetvények: nagy terület, 1-2 évelő növény, külföldre termel, jól gépesített, intenzív gazdálkodás
pl. banánmultik

3. Exportorientált gazdálkodás

Forró övezet vagy a hegységek függőleges övezetességének megfelelően:

- **Banán**: alacsony vidékek, trópusi-szubtrópusi éghajlatok – Ecuador, Costa Rica, Panama
- **Kávé**: magasabban, picit hűvösebb igényű, Brazília, Kolumbia
- **Kakaó**
- Dohány, gyapot

- **Cukornád**

Mérsékelt övezet: kukorica, búza, árpa, bab, burgonya, szója

Argentína:

kukorica, búza, szója, szarvasmarha (hús, bőr), juh

Kiemelt figyelem: szarvasmarhatenyésztés

- külterjes
- hús, bőr
- lucerna
- quebrachó – cserzőanyagot ad
- kibocsátott metán (CH₄) – nagyon hatékony üvegházgáz

4. Ipar és külkereskedelem: az USA vonzásában

Ásványkincsek:

- Mexikó, Peru – ezüst
- Chile – rézérc
- Brazília, Mexikó, Venezuela – kőolaj
- Brazília – vasérc, bauxit, mangánérc

Textil- és élelmiszeripar

Feldolgozóipar 1/3-a: Sao Paulo – Buenos Aires – Mexikóváros

Jövedelmek eloszlása: a legszélsőségebb a világon: fényűzés ↔ nyomor.

Favela: Latin-Amerika nagyvárosainak peremén létrejött nyomornegyed (bádoggváros). Lakói a falvakból a városba költöző szegények, nincstelenek. Az első, névadó favela Rio de Janeiro peremén alakult ki.

Külföldi magántőke: olcsó nyersanyag, olcsó munkaerő – profit ki.

Kevés árufajta.

Eladósodott társadalmak: adósságválság, adósságspirál

Partnerek: USA, EU, Kína

5. Antillák adóparadicsomai

Angol, francia, holland gyarmati múlt.

A rabszolga-kereskedelem elosztói voltak.

cukornádültetvények

luxus-idegenforgalom

adóparadicsomok → offshore cégek tömkelege.